

Opetuksen suuntaviivat lukuvuonna 2021–2022

Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto on kaupungin ylläpitämä oppilaitos, jonka toimintaa säätelee laki vapaasta sivistystyöstä.

Työväenopiston tavoitteena on vapaan sivistystyön arvojen ja jatkuvan oppimisen periaatteiden pohjalta edistää kaupunkilaisten monipuolista kehittymistä, tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta. Samalla tavoitteena on vahvistaa yksilön hyvinvointia, osallisuutta ja valmiuksia toimia yhteisöissä ja muuttuvassa yhteiskunnassa. Olennaista vapaassa sivistystyössä on, että koulutukseen hakeutuminen on avointa kaikille. Koulutus ei ole tutkintotavoitteista eikä sen sisältöjä säädellä lainsäädännössä. Tämä mahdollistaa työväenopistolle ketterän vastaamisen kaupunkilaisten muuttuviin osaamistarpeisiin.

Työväenopistolla on Helsingissä erityinen rooli saavutettavuutensa ansiosta kaikkien helsinkiläisten oppimisen poluttajana ja mahdollistajana. Työväenopiston tarjoamat opinnot ja palvelut vahvistavaa kaupunkilaisten yhteisöllisyyttä ja eheyttä. Osallistuminen työväen opiston toimintaa edistää eri-ikäisten, eri kieliryhmien ja aliedustettujen kohderyhmien kiinnittymistä yhteiskuntaan ja kaupunkiin. Työväenopistolla on tärkeä rooli ikääntyneiden osaamisen, erityisesti digiosaamisen, vahvistaja ja mielekkään harrastamisen mahdollistaja.

Työväenopiston toimintaa ohjaa opetussuunnitelma, joka on päivitetty keväällä 2020. Ainealakohtaiset opetussuunnitelmat tarkentavat tavoitteita alakohtaisesti. Työväenopiston lukuvuosittaista toimintaa ohjaavat myös kaupungin strategia ja talousarvio, sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä kehittämishankkeisiin liittyvät konkreettiset tavoitteet.

Tässä dokumentissa esitellään opiston keskeiset linjaukset, painotukset ja opetustuntiresurssit ainealoittain lukuvuonna 2021–2022.

O p e t u k s e n   l ä h t ö k o h d a t

Opetuskaudet

Opetus jakaantuu syys- ja kevätlukukauteen, joissa pääasiallisen opetuskauden kesto on 12 viikkoa. Lukukausien aikana toteutetaan opiston pitkät 12 opetuskerran kurssit. Pitkien kurssien lisäksi toteutetaan lyhyt-, viikonloppu- ja intensiivikursseja. Maahanmuuttajille suunnattujen luku- ja kirjoitustaidon kurssien opetuskaudet ovat muita kursseja pidempiä.

Tilat

Opistolla on käytössään 11 omaa toimipistettä ympäri Helsinkiä. Lisäksi opetusta järjestetään paljon kouluissa ja seniorikeskuksissa. Lukuvuoden aikana tilankäyttöä tehostetaan ja luovutaan ulkopuolisilta vuokratuista yksittäisistä opetustiloista. Toimipisteissä kehitetään yhteiskäyttöä muiden palvelujen kanssa.

Opiskelijamäärät ja kohderyhmät

Opiston tavoitteena on tarjota opetusta 70 000 kurssilaiselle vuonna 2021. Kurssien keskimääräinen osallistujamäärä on 17 henkeä. Opiston kohderyhmää ovat kaikki yli 16-vuotiaat. Opisto tavoittaa varsin tasaisesti kaikki ikäryhmät. Suurin ryhmä ovat yli 60-vuotiaat. Opiskelijoista on naisia noin 70 prosenttia ja vieraskielisiä 16 prosenttia.

Ilmoittautuminen ja kurssimaksut

Kursseille ilmoittaudutaan Ilmonet.fi -verkkosivun kautta, puhelimitse ja opiston toimistoissa. Luku- ja kirjoitustaidon koulutuksiin ohjataan opiskelijat Lukupalveluohjauksen kautta. Kurssimaksut määräytyvät lautakunnan vuonna 2020 tekemän päätöksen mukaisesti.

Koronasta palautuminen

Koronapandemian vaikutukset työväenopistoon

Työväenopiston lähiopetus on ollut keskeytettyä 14.3.2020 – 31.7.2020 sekä 31.11.2020 jälkeen. Keskeytys on vaikuttanut opiston kurssimaksutuottoihin ja opiskelijamääriin laskevasti. Toisaalta uudet yleisöt ovat löytäneet opiston verkkokurssit ja -luennot. Opisto sai vuonna 2020 opetushallituksen myöntämää koronatukea menetettyjen kurssimaksutuottojen kattamiseen 246 000 euroa. Tavoitteena on nostaa opiskelijamäärät koronaa edeltävälle tasolle rajoitustoimien poistuessa.

Keväältä 2021 peruuntuneen opetuksen korvaaminen

Kevätlukukaudella jouduttiin peruuttamaan runsaasti kädentaitojen kursseja sekä orkesterien, kuorojen ja teatteriryhmien harjoituksia. Syyslukukaudella mahdollisimman monelle kurssille järjestetään korvaava tai vastaava kurssi. Osalle ryhmistä järjestetään elokuussa 2021 ylimääräisiä opetuskertoja.

Oppimisvajeen kiinni kurominen

Työväenopiston tavoitteena on tarjota mahdollisuus opiskella pitkäjänteisesti ja edetä opinnoissa tasolta toiselle. Koronapandemian aiheuttama verkko-opetukseen siirtyminen ja pienennetyt opetusryhmät ovat katkoneet näitä opintopolkua monelta. Huolta on erityisesti niistä opiskelijoista, jotka eivät ole pystyneet osallistumaan verkko-opetukseen.

Lukukaudella 2021-2022 tarjotaan eri ainealoilla uusia eritasoisia kursseja ja erilaisia kertauskursseja, jotta mahdollisimman moni pääsee jatkamaan opiskeluaan.

Maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon kursseille on pystytty myös korona-aikana ottamaan kaikki koulutukseen ohjatut henkilöt eikä tässä kohderyhmässä ole kokonaan koulutuksen ulkopuolelle jääneitä. Korona-aikana koulutusta on voitu toteuttaa poikkeusluvalla monimuoto-opetuksena. Koulutuksen sisältö on ollut sama kuin lähiopetuksessa, poikkeuksena sisätiloihin tehtävät vierailut ja retket, jotka on jouduttu jättämään pois.

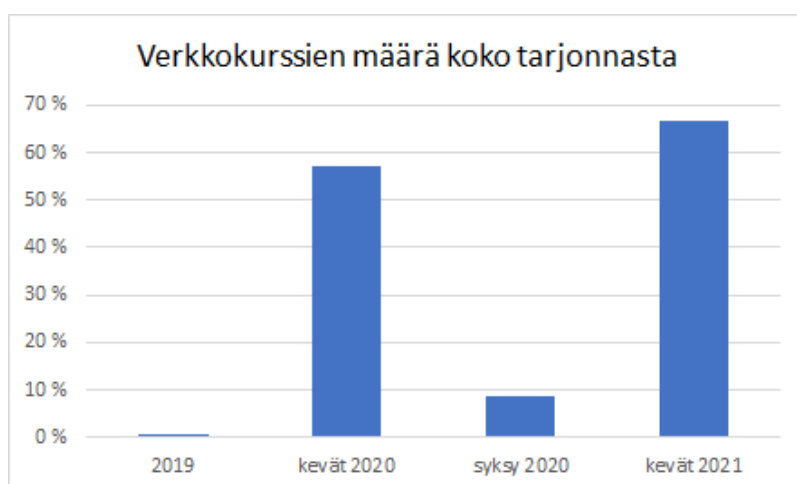
K e h i t t ä m i ~~2021-2022~~ t t e e t

Ainealojen päivitettyjen opetussuunnitelmien käyttöönotto

Opiston yleisen opetussuunnitelman päivitystä vuonna 2020 seurasi ainealoittaisten opetussuunnitelmien päivitys. Keväällä 2021 valmistuneet ainealoittaiset opetussuunnitelmat otetaan käyttöön opetushenkilöstön opetus- ja suunnittelutyötä ohjaavana työkaluna syyskaudesta 2021 lähtien.

Verkko-opetuksen vakiinnuttaminen

Koronapandemian aikana opiston verkko-opetus on kehittynyt merkittävästi. Suurin osa opiston kursseista pystyttiin muuntamaan etäopetuksesi (kaavio). Myös luentotarjontaa alettiin suoratoistaa verkossa. Keväällä 2020 välitettiin verkon kautta 14 luentoa ja keväällä 2021 jo 104 luentoa. Opiston sosiaalisen median kanaviin tuotettiin paljon erilaista opetussisältöä. Seuraajien määrä opiston kanavissa kasvoi vuodessa 28 prosenttia yhteensä 7676 seuraajaan.

Kaikille tuntiopettajille on tarjottu mahdollisuus hankkia kaupungin opetusverkon tunnukset ja sitä kautta välineet verkko-opetuksen toteuttamiseen. Sekä opettajille että opiskelijoille on tarjottu lähi- ja etädigitukea, koulutusta alustojen käyttöön sekä erilaisia ohjeita Opehuone.fi-

palvelussa ja opiston verkkosivuilla. Digivalmiuksien kehittämistä jatketaan tulevana lukuvuonna.

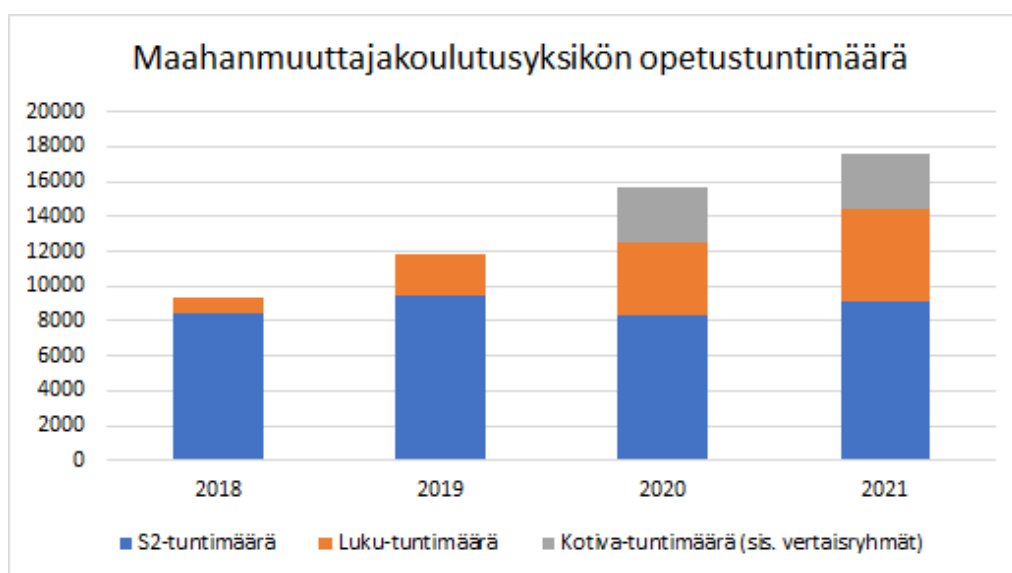
Tavoitteena on, että poikkeustilan aikaansaama digiloikka hyödynnetään täysimääräisesti. Opistolle on laadittu verkko-opetuksen periaatteet, joiden mukaan jokaisella ainealalla tarjotaan jatkossa verkkokursseja ja –luentoja jokaisena lukukautena.

Opisto on hakenut rahoitusta opetushallitukselta Digilingua-hankkeelle, jossa kehitetään erityisesti kielten verkkopedagogiikkaa yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun opistojen kanssa.

Opiston sitovana toiminnallinen tavoitteena vuonna 2021 on, että 10% opiston kursseista käyttää edu.hel.fi-alustan tarjoamia oppimislustoja. Tämä tavoite on saavutettu jo kevään 2021 aikana.

Maahanmuuttajakoulutuksen laajentaminen

Työväenopiston vuonna 2019 perustettua maahanmuuttajakoulutuksen yksikköä on laajennettu määrätietoisesti. Yksikön laajeneminen jatkuu tulevana lukuvuonna.

Vapaan sivistystyön S2-opetuksen tuntimäärä pidetään vuonna 2021 edellisvuoden tasolla, vaikka muiden ainealojen tuntimääriä vähennetään. Vuodelle 2022 suunnitellaan tuntimäärän kasvattamista. Syksystä 2021 alkaen opisto alkaa tuottaa työelämän suomen kursseja kanslian työllisyysenhoidon rahoituksella. Lisäksi luku- ja kirjoitustaidon koulutusta sekä kotivanhempien kielikoulutusta pystytään laajentamaan hankerahoituksen avulla. Hankerahoituksella tuotetaan myös maahanmuuttajien digitaitoja tukevaa koulutusta.

Hankesalkku koostuu opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämistä jatkuvaa oppimista tukevista hankkeista sekä opetushallituksen myöntämistä työllistymis- ja työmahdollisuuksien opistosetelirahoituksista.

Opitun tunnustamisen ja tunnistamisen kehittäminen

Vapaan sivistystyön opintojen rekisteröiminen valtakunnalliseen Koski-tietovarantoon käynnistyy lakimuutoksen myötä 1.8.2021. Tästä lähtien vapaan sivistystyön oppilaitokset voivat halutessaan viedä opiskelijoiden opintosuoritukset kansalliseen opintorekisteriin, mikäli opiskelija tätä haluaa. Työväenopisto ottaa rekisteröintimahdollisuuden käyttöön vuonna 2022. Ennen käyttöönottoa selvitetään rekisteröinnin vaatimat hallinnolliset ja toiminnalliset muutokset. Kurssien kuvausten kehittämistä osaamisperusteiseksi jatketaan.

Yhteistyö kaupungin lukioiden kanssa käynnistyy. Kaupungin lukioiden opiskelijat voivat ilmoittautua erikseen sovituille työväenopiston kursseille ja saada hyväksiluettua ne osana omia lukio-opintojaan. Jatkossa yhteistyötä on tarkoitus laajentaa Stadin AO:hon.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Työväenopisto kehittää opetustarjonnan alueellista jakautumista. Tarkoituksena on toimipisteiden kehittäminen ja opetustarjonnan monipuolistaminen erityisesti sosioekonomisesti heikoilla alueilla. Strategisesti sitovana tavoitteena on kurssilaisten määrän kasvattaminen Koillis- ja Itä-Helsingin alueilla vähintään 5% verrattuna vuoteen 2020.

Osana kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistavoitteita (HYTE) työväenopisto järjestää kohtaamispaikkoja ikäihmisille ja suuntaa kurssitarjontaa ja luentoja kohderyhmälle. Ikäihmisten kurssien kurssimaksut ovat alennettuja normaalikursseihin verrattuna. Ikäihmisille tarjotaan liikuntakurssitoimintaa ja parannetaan viestintää ja etäpalveluiden tarjontaa yhteistyössä eri toimialojen kanssa. Liikkumishojelman tavoitteiden mukaisesti opisto tarjoaa monipuolisia liikkumismahdollisuuksia kaikenikäisille kaupunkilaisille.

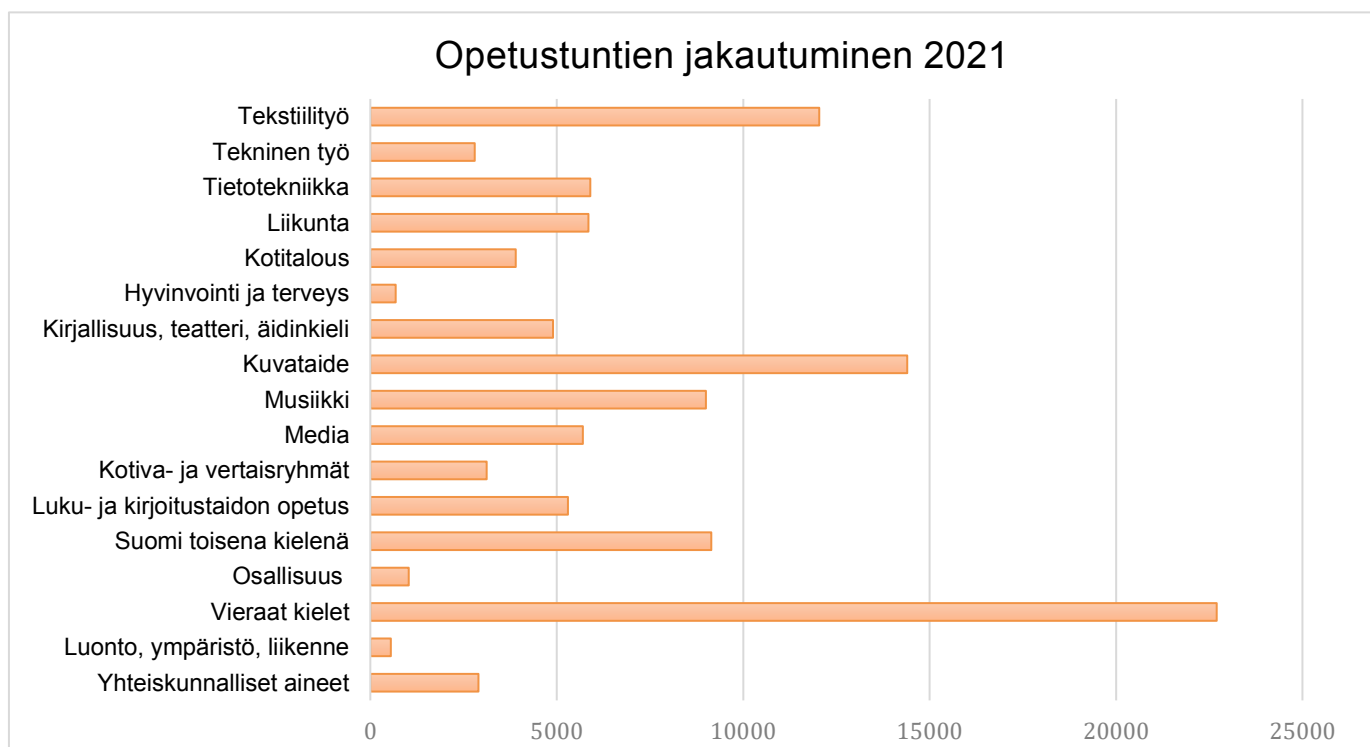
Kansainvälinen toiminta

Erasmus -hankkeen KAKE 2 (Kansainvälisyys opiston kehittäjänä 2) toteutus on toistaiseksi tauolla. Hanke käynnistetään heti, kun kansainvälisen toiminnan rajoitukset poistetaan. Työväenopisto on mukana Kasvatuksen ja koulutuksen aikuiskoulutuksen Erasmus+ -akkreditoinnissa vuosille 2021-2027. Akkreditointi mahdollistaa jatkossa kansainvälisen toiminnan suunnitelmallisen kehittämisen.

O p e t u s   y k s i k ö i t t ä i n   j a   a i n e

Työväenopiston opetus jakaantuu neljään ainealayksikköön: kielet ja tietoaineet, taitoaineet, taideaineet sekä maahanmuuttajakoulutus. Opetustunnit jaetaan yksiköille kalenterivuosittain, ja tässä esitellään vuoden 2021 tuntijako.

Vuonna 2020 opetusta toteutui yhteensä 106 952 tuntia. Työväenopiston tulosbudjetin 2021 tavoitteena on tuottaa 103 000 tuntia opetusta ja tavoittaa yhteensä 70 000 kurssilaista. Opiston budjetti on hieman edellistä vuotta pienempi, mutta toisaalta hankerahoituksen osuus on kasvanut merkittävästi.

Kielet ja tietoaineet

Kielten ja tietoaineiden opetuksen tavoitteena on tarjota kaupunkilaisille mahdollisuuksia yhteiskunnan, luonnon, ihmisen ja kulttuurien ymmärtämiselle. Kielitietouden kautta avataan ovia eri kulttuureihin ja yhteiskunnallisilla aiheilla laajennetaan tietoja ja käsityksiä ympäröivästä maailmastamme. Opetus kannustaa ympäristön suojelemiseen ja kestävään kehitykseen. Runsaalla yleisluentotarjonnalla pidetään opiskelukynnys matalana ja mahdollistetaan oppiminen kaikille. Yksikkö vastaa myös osallisuuden toteuttamisesta ja kehittämisestä opistossa.

Kielet

Työväenopiston kielivalikoimassa on yli 20 kieltä suurista maailmankielistä harvinaisempiin kieliin. Opetuksen pääasiallisena tavoitteena on suullisen ja toiminnallisen kielitaidon kehittäminen. Kulttuurintuntemus nähdään osana kielitaitoa. Kurssitasot noudattavat Eurooppalaisen viitekehyksen taitotasoluokitusta. Opetuksessa käytetään monipuolisesti digitaalisia aineistoja ja oppimisympäristöjä. Ainealan keskeinen tavoite lukuvuonna 2021-2022 on digitaalisuuden ja etä- ja monimuoto-opetuksen kehittäminen.

Ihminen, yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on herättää kiinnostusta yhteiskunnallisiin asioihin tarjoamalla monipuolista tietoa ja taustoja ajankohtaisille ilmiöille sekä lisätä kulttuurista ymmärtämystä. Oppiaineita ovat mm. filosofia, historia, kulttuurintuntemus, sukututkimus, psykologia ja kasvatustieteet, asumisen ja sisustussuunnittelu, yhteiskuntatietous sekä viestintä ja puheviestintä.

Luonto, ympäristö, liikenne

Ainealan tavoitteena on tutustua luonnontieteen ilmiöihin, luonnon monimuotoisuuteen ja omaan lähiympäristöön. Ilmastonmuutosta, hiilineutraaliutta ja ekologisia elämäntapoja käsitellään osana kaupungin hiilineutraaliusohjelmaa. Retkikursseilla opiskellaan retkeilyn perustaitoja sekä opitaan havainnoimaan luonnon ilmiöitä sekä hyödyntämään luonnon antimia. Merenkulun opetuksen tavoitteena on tarjota perustiedot turvalliseen liikkumiseen sisävesillä ja saaristossa.

Maahanmuuttajakoulutus

Maahanmuuttajakoulutuksen yksikkö tarjoaa suomi toisena kielenä -oppiaineen ja maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetusta. Lisäksi yksikkö järjestää kotivanhempien suomen kielen koulutusta ja vertaisryhmätoimintaa eri puolella Helsinkiä sekä syksystä 2021 lähtien työllisyydenhoidon työelämän suomea -kursseja.

Suomi toisena kielenä

S2 -opetus tarjoaa suomen kielen opetusta niille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi. Opetuksen tavoitteena on luoda edellytykset suomalaiseseen yhteiskuntaan osallistumiseen ja kotoutumiseen. Kurssitasot noudattavat Eurooppalaisen kielitaidon viitekehyksen taitotasoluokituksia. Opetuksessa painottuu funktionaalinen kielenoppiminen: toiminnalliset menetelmät, suullisen kielitaidon aktivointi ja kielen käyttö vuorovaikutustilanteissa. Opistossa järjestetään myös suomen kielen keskitason yleistä kielitutkintoa.

Työelämän suomea -kursseja järjestetään syksystä 2021 lähtien kanslian rahoituksella. Kurssit ovat tarkoitettu Helsingin kaupungilla työkokeilussa tai palkkatukityössä oleville maahanmuuttajille. Tavoitteena on kehittää asiakkaiden suomen kielen perusosaamista sekä työelämä tietoja ja työnhakutaitoja. Kurssien järjestämisessä ja asiakkaiden ohjauksessa tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin työllisyyspalveluiden ja asiakkaita lähettävien tahojen kanssa.

Luku- ja kirjoitustaidon koulutus

Opetukseen saadaan erillistä 100%:n valtionosuutta. Luku- ja kirjoitustaidon opetus on tarkoitettu maahanmuuttajille, joiden luku- ja kirjoitustaito ei riitä opiskeluun, työssäkäyntiin tai arjen asiointitilanteista selviytymiseen. Opiskelijat ohjautuvat Stadin osaamiskeskuksen lukupalveluohjauksen kautta. Tavoitteena on oppia suullisen kielitaidon alkeita sekä kehittää luku- ja kirjoitustaitoa monipuolisesti ja järjestelmällisesti. Opetuksessa käytetään toiminnallisia menetelmiä, harjoitellaan digitaitoja ja toteutetaan yhteisopetusta taito- ja taideaineiden kanssa. Koulutukseen sisältyy henkilökohtaista ohjausta, jatkosuunnitelman laatiminen sekä opiskelijan luku- ja kirjoitustaidon sekä suomen kielen osaamisen arviointi. Opiskelijat saavat koulutuksesta todistuksen.

Kotivanhempien suomen kielen koulutus ja vertaisryhmät (Kotiva)

Kotivanhempien suomen kielen kurssit sekä somalin- ja arabiankieliset vertaisryhmät on tarkoitettu helsinkiläisille alle 3-vuotiaiden lasten kotivanhemmille. Toiminta järjestetään yhteistyössä varhaiskasvatuksen leikkipuistotoiminnan kanssa. Toimintaa järjestetään eri puolilla Helsinkiä. Kurseille voi hakea ympäri vuoden, opiskelijavalinnat tehdään kaksi kertaa vuodessa järjestettävän alkukartoituksen kautta. Kurssin lopussa opiskelijoille tehdään jatkosuunnitelma ja Eurooppalaisen viitekehyksen taitotasojen mukainen kielitasotesti, josta he saavat todistuksen.

Vertaisryhmissä tutustutaan Helsingin palveluihin, koulutus- ja uramahdollisuuksiin, suomen kielen opetuksen tarjontaan, perheen hyvinvointia tukeviin teemoihin sekä digiasiointiin. Vertaisryhmiin voi tulla mukaan joustavasti lukuvuoden aikana ottamalla yhteyttä ryhmien ohjaajiin.

Taitoaineet

Tavoitteena on tarjota kaupunkilaisille tietoja, taitoja ja elämyksiä, jotka tukevat ihmisen kokonaisvaltaista kehittymistä taitoaineiden saralla. Opetuksessa korostuvat toiminnalliset, käytännönläheiset opetus- ja oppimismenetelmät ja harjoitukset. Pääosa taitoaineiden opetuksesta tapahtuu opiston omissa erikoistiloissa. Kotitalouden ja käsityön opetus toimivat Helsingin yliopiston opettajankoulutuksen aikuisopetuksen harjoittelupaikkoina.

Liikunta

Opetuksen tavoitteena on lisätä opiskelijan kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä edistää liikunnallista elämäntapaa. Opetuksessa korostuu vuorovaikutus ja luovuus. Tanssiaineissa korostuvat myös kehollisen itseilmaisun taidot. Opetus koostuu pääosin monipuolisista kuntoliikunnan, kehonhuollon, tanssin ja joogan koko lukuvuoden mittaisista kursseista. Lisäksi tarjolla on kursseja perheille ja senioreille. Lukuvuoden aikana kehitetään kurssien tasoluokituksen toimivuutta ja etäopetuksen käytänteitä. Opetusta suunnitellaan ja koordinoidaan osana kaupungin liikkumisohjelmaa.

Kotitalous

Ainealan opetuksen tarkoituksena on kehittää arjenhallinnan edellyttämiä tietoja, taitoja ja tiedonhankintaa. Tavoitteena on ohjata opiskelijoita ottamaan vastuuta omasta ja lähiympäristön hyvinvoinnista sekä tarjota vastapainoa ja elämyksiä arjen keskelle. Opinnoissa perehdytään pääosin lyhytkurssimuotoisesti ruokakulttuureihin, ravitsemukseen ja ympäristöasioihin sekä opitaan valitsemaan, käsittelemään ja käyttämään erilaisia ruoka-aineita ja työvälineitä. Ainealan tuntimäärästä 10-15 % suunnataan erityisryhmille (kehitysvammaiset, mielenterveyskuntoutujat, päihdekuntoutujat, nuorten sosiaalityön asiakkaat) ja 20-25 % perheille. Lukuvuoden aikana parannetaan ja laajennetaan kohderyhmäyhteistyötä.

Hyvinvointi ja terveys

Kaupunkilaisten kokonaisvaltainen hyvinvointi on yksi opiston päätavoitteista. Ainealan opetuksen tavoitteena on edistää kaupunkilaisten terveellisiä elämäntapoja, henkistä hyvinvointia ja näiden tasapainoa sekä tukea ihmisten ja heidän läheistensä hyvinvoinnin parantamista ja ylläpitoa. Lyhytkursseilla ja luennoilla perehdytään terveystietoon mm. kansanterveyden ja elämänlaadun näkökulmista. Erilaisten menetelmien ja harjoitteiden avulla on mahdollista vahvistaa mielen ja kehon hyvinvointia sekä terveellisten valintojen tekemistä. Lukuvuoden aikana selkiytetään ainealan kokonaisuutta ja sisältöjä.

Käsityö

Käsityö on laaja-alainen ja monimateriaalinen oppiaine, jonka keskiössä ovat käsityötaidot, käsityön suunnittelu- ja valmistusprosessi sekä käsityöllisen toiminnan yksilölliset ja yhteisölliset vaikutukset. Tavoitteena on vahvistaa opiskelijan teknistä taitoa, visuaalista ja materiaalista ilmaisua sekä teknologiaosaamista. Käsityöopetus lisää opiskelijan

toiminnallisia valmiuksia ja edistää hyvinvointia. Lukuvuoden aikana kehitetään edelleen käsityön etäopetukseen soveltuvia ratkaisuja.

Toivotuksi ja onnistuneeksi toimintamuodoksi todettua OmaStadi-puutyöverstastoimintaa koulujen teknisen työn tiloissa jatketaan koulujen teknisen työn tiloissa syyskaudella 2021.

Tietotekniikka

Opetuksen tavoitteena on tukea kansalaisen digitaalista arkea: arkipäiväisten asioiden hoitoa, yhteydenpitoa muihin sekä tapoja etsiä, tuottaa ja arvioida kriittisesti tietoa. Opetustarjonnassa on laitteiden, käyttöliittymien sekä palveluiden perusopetusta ja opastusta liittyen tieto- ja viestintätekniikkaan, mobiililaitteisiin ja tietosuojaan. Oppimisprosessia tuetaan avoimen ja joustavan oppimisen tukipalveluilla, jotka ovat erilaisia neuvonta- ja opastuspalveluita. Opastus on pääasiassa henkilökohtaista digitukea. Opiston tietotekniikan ainealan henkilöstö on mukana kaupunkiyhteisessä digitukipalvelussa. Lähes kolmasosa tietotekniikan opetuksesta on suunnattu senioreille. Lukuvuoden aikana selvennetään tietotekniikan ja median ainealojen sisältöjä ja yhteistyötä.

Taideaineet

Taideaineiden opiskeleminen on taiteen eri lajeihin ja osa-alueisiin paneutuvaa, omaan tekemiseen perustuvaa, taidetta tutkivaa ja tuottavaa oppimista. Taideaineissa käsitellään myös taiteen tekemisen erilaisia tekniikoita sekä taiteen teoriaa ja historiaa. Taidetta voi opiskella harrastuspohjaisesti tai pitkäjänteisen tavoitteellisesti kurssista ja ryhmän yhteisistä sekä opiskelijan henkilökohtaisista tavoitteista riippuen. Taideaineet tuottavat paljon tapahtumia, kuten konsertteja, näytöksiä ja näyttelyitä, jotka tarjoavat elämyksiä myös laajemmalle yleisölle.

Kirjallisuus, teatteri, äidinkieli

Opetusta järjestetään kirjallisuudessa, luovassa, elämäkerrallisessa ja tietokirjoittamisessa, teatterissa, puheilmaisussa ja lausunnassa sekä äidinkielessä. Opiskelun tavoitteena on tulla tietoiseksi kielestä, sen keinoista, ilmaisuvoimasta ja merkityksestä suullisen, kirjallisen ja kehollisen ilmaisun aloilla. Kielen, kirjallisuuden ja kirjoittamisen kursseilla harjoitetaan monipuolisesti fiktion ja asiatekstin kirjoittamista. Kirjailijavierailuja järjestetään yhteistyössä kirjastojen kanssa. Teatterikurssien lähtökohtana on näyttelijäntyö ja sen erilaiset tekniikat ja metodit. Kursseilla tehdään teatteria perinteisestä draamasta ja kokeilevista, improvisoiduista esityksistä nykyteatteriin. Teatteriopetuksessa otetaan syyslukukaudella 2021 käyttöön ainealan päivitetyn opetussuunnitelman mukainen taitotasoluokittelu, jonka tavoitteena on ohjata opiskelijoita aiempaa paremmin eteenpäin opiston sisäisissä teatteriopinnoissaan.

Kuvataide

Kuvataiteen opiskelu tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden kehittää omaa kuvallista ilmaisuaan ja teknistä osaamistaan kuvataiteen eri alueilla. Kurssitarjonta sisältää mm. grafiikkaa, keramiikkaa, kuvanveistoa, lasitaidetta, mosaiikkia, piirustusta, akryyli-, akvarelli-,

guassi-, pastelli-, posliini-, tempera-, tussi- ja öljymaalausta, sarjakuvaa, muotokuva- ja ikonimaalausta, sekatekniikkaa, erilaisia teemakursseja ja luentoja. Kuvataideryhmien opiskelijatöistä kootaan lukuvuoden aikana näyttelyitä opiston omiin tiloihin sekä yhteistyössä alueellisten kulttuurikeskusten kanssa. Ainealalle on saatu uusi vakanssi, johon rekrytoidaan suunnittelijaopettaja keväällä 2021.

Media

Opetuksen tavoitteena on opiskelijan medialukutaidon monipuolinen kehittyminen. Nopeasti muuttuvat mediaympäristöt edellyttävät kansalaisilta kykyä soveltaa viestintätaitojaan välineelle ja tilanteeseen sopivaksi. Medialukutaitoa edistävä opetus rakentuu neljästä samanaikaisesta osa-alueesta: mediaopetuksen saavutettavuudesta; teknisistä taidoista; ilmaisullisista taidoista; sekä käsitteellisen ajattelun ja kommunikaation taidoista. Kurssitarjontaan kuuluvat mm. valokuvaus, videoeditointi ja medialukutaito.

Musiikki

Opetuksen keskeisinä tavoitteina on opiskelijan musiikillisen ymmärryksen kehittäminen ja laajentaminen, musiikillisten tietojen ja taitojen syventäminen sekä elämyksellisyys. Musiikkia voi opiskella solistisissa aineissa, kuten laulu, piano, kitara, harmonikka, viulu, huilu, saksofoni ja kantele. Lisäksi opetusta järjestetään erilaisissa kuoroissa, soitin- ja laulu-yhtyeissä sekä orkestereissa. Opistossa on mahdollista opiskella instrumentti- ja lauluopintojen ohella myös musiikin teoriaa ja musiikkiteknologiaa. Luennot, esitykset ja konsertit ovat kiinteä osa musiikinopetusta, ja opiston esiintyvät musiikkiryhmät ovat mukana useissa tapahtumissa sekä pitävät omia konserttejaan lukuvuosittain.